

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

6 בפברואר, 2012

ת"א 48479-08 לייבוב נ' עיריית תל-אביב

בפני כב' השופט רחמים כהן

תובע

אלון לייבוב
ע"י ב"כ עו"ד טל לביא

נגד

נתבעת

עיריית תל-אביב-יפו
ע"י ב"כ עו"ד רחל אביד

פסק דין

בפני תביעה כספית על סך של 67,212 ₪, אשר עניינה הליכי גבייה אותם נקטה הנתבעת נגד התובע.

התובע עבר להתגורר בעיר תל אביב במאי 2000. התובע עדכן כתובתו במשרד הפנים. כמו כן, פנה לנתבעת, עיריית תל אביב-יפו (להלן – העירייה) בבקשה לקבל תעודת תושב.

על פי גרסת התובע, בשלב זה גם פנה לעירייה בבקשה לקבל תו חניה לרכב מסוג אלפא רומאו 5 (להלן – הרכב). הרכב היה רשום על שם אחיו של התובע. כמו כן טוען התובע, כי העירייה דרשה ממנו מסמכים המוכיחים את היותו תושב העיר והבעלים של הרכב, וכי פעל כמצוותה ומסר לידיה את המסמכים המבוקשים. לטענת התובע, העירייה נהגה בו בעיכוב ובבירוקרטיה, כך שתו החניה ניתן לו רק כעבור 4 שנים.

עוד טוען התובע, כי במהלך השנים פנה פעמים רבות לעירייה בעניין תו החניה, תוך שהוא ממשיך לקבל דו"חות חניה. ביום 14.4.2004 קיבל התובע תו חניה. לאחר מכן, פנה לעירייה בבקשה להחיל את אישור תו החניה רטרואקטיבית ולבטל את דו"חות החניה אותם קיבל במהלך השנים. בקשתו נדחתה. בקשותיו לשוב ולבחון את הבקשה, נדחו [מכתב מיום 14.4.2004, תשובת העירייה מיום 12.5.2004 (נספח ה'), מכתב התובע מיום 31.5.2005 (נספח ו'), תשובת העירייה מיום 18.9.2005 (נספח ז'), מכתב התובע מיום 7.12.2005 (נספח ט') תשובת העירייה מיום 22.2.2006 (נספח י')].

ביום 20.11.2005 נרשם עיקול על הרכב. הודעה על כך, ככל הנראה, נשלחה לאחיו של התובע (נספח ח' לתצהיר התובע). התובע לא היה מודע לעיקול הרכב.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

6 בפברואר, 2012

ת"א 48479-08 לייבוב נ' עיריית תל-אביב

ביום 19.3.2006, פנה התובע לעירייה באמצעות ב"כ לגבי דו"חות החניה (נספח יא').

ביום 5.4.2006 גילה התובע, כי הרכב נעלם. על פי גרסת התובע, הוא חיפש את הרכב באזור מגוריו, פנה למוקד העירוני ומשלא נמצא הרכב, הגיש תלונה במשטרה על גניבה.

התובע, אשר לא השלים עם תשובות העירייה לבקשותיו לבטל את דו"חות החניה, הגיש עתירה מנהלית נגד העירייה ובקשה לסעד זמני, אשר התקבל, ועל פיו נעצרו כל הליכי הגבייה. במסגרת העתירה, ביקש התובע סעד הצהרתי לפיו כל הדו"חות אשר ניתנו לו מהיום בו קיבל את תעודת התושב ועד ליום בו קיבל את תו החניה – בטלים. ביום 10.10.2007 התקיים דיון בעתירה. במהלך הדיון, משך התובע את העתירה בעצת בית המשפט. זמן קצר לאחר מכן, ביום 15.10.2007, שולמו כל הדו"חות (לפי גובה קרן החוב וללא ריבית והצמדה) ובסך הכל – 22,216.50 ₪.

זמן קצר לאחר מכן, התקבלה בידי התובע הודעה ממנה התברר, כי הרכב עוקל ונתפס על ידי העירייה ועומד למכירה. הודעת העירייה נושאת תאריך 14.10.2007 (נספח כג' לתצהיר התובע).

התובע, אשר נדהם לגלות, כי הרכב לא נגנב, כי אם עוקל ונתפס על ידי העירייה, פנה באמצעות ב"כ בבקשה לעירייה, כי תשיב לידיו את הרכב, אך היא לא עשתה כן. על פי גרסת התובע, הרכב, שהוחזק בידי העירייה ולא תוחזק על ידה, איבד מכשירותו לעלות על הכביש. להשלמת התמונה יצויין, כי בין הצדדים התגלעה מחלוקת בשאלה, מי יעביר את הרכב למוסד על מנת להשמישו.

ביום 25.8.2010, נמכר הרכב לצד שלישי במכירה פומבית.

על פי טענת התובע, העירייה התנהלה באופן רשלני, אשר תחילתו באי הנפקת תו חניה וסיומו בגבייה רשלנית של חובות להם היא אינה זכאית.

לטענת התובע, העירייה התרשלה כלפיו, בעת שסירבה להנפיק לו תו חניה וכי חובת הראיה, כי העירייה לא התרשלה, רובצת לפתחה, בין היתר מכוח סעיף 41 לפקודת הנזיקין, הואיל והאירועים אשר גרמו לנזקי התובע מתיישבים יותר עם המסקנה, שהנתבעת לא נקטה זהירות סבירה מאשר עם המסקנה, שהיא נקטה זהירות סבירה, בבחינת הדבר מדבר בעד עצמו.

לטענת התובע, העירייה עיכבה שלא כדין את רכבו כמשמעות העוולה בסעיף 49 לפקודת הנזיקין.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

6 בפברואר, 2012

ת"א 48479-08 לייבוב נ' עיריית תל-אביב

על פי טענת התובע, הוא זכאי לפיצויי עבור נזקיו, כדלהלן:

שווי הרכב ביום תפיסתו	25,000 ₪
אגרת תשלום רישוי רכב	1,146 ₪
ביטוח חובה	1,408 ₪
השכרת רכב	2,658 ₪
דו"חות חניה	25,000 ₪
משקפי שמש שהיו ברכב	2,000 ₪
נזק שאינו ממוני	10,000 ₪
סך הכל	67,212 ₪

על פי טענת העירייה, קבלת תו חניה אזורי אינה זכות וסברתו של התובע בעניין ובטחונו שהדו"חות יבוטלו לאחר שיקבל תו חניה אינן מקימות לו עילת תביעה בנזיקין.

עוד היא טוענת, התובע מעולם לא נרשם כבעלים של הרכב והעירייה פעלה בהליכי הגבייה על פי הבעלים הרשום ברשות הרישוי. התובע, במשך 4 שנים, לא מילא אחר התנאים לקבלת תו חניה.

לטענת העירייה, התנהלות העירייה בכל הנוגע למתן תו חניה לתובע, לרישום הדו"חות ולנקיטת הליכי הגבייה נעשתה כדיון, ומשכך לא נפל כל פגם בעיקול הרכב במסגרת הליכי הגבייה, בתפיסתו ובמכירתו.

דיון

טענתו הראשונה של התובע היא, כי אם העירייה הייתה פועלת בצורה סבירה ולא הייתה מתרשלת כלפיו, היה מקבל תו חניה בסמוך לקבלת תעודת התושב ועל כן, אחראית העירייה במחדליה, לנזק אשר נגרם לו, כאשר נאלץ לשלם את דו"חות החניה בסך של 22,216.50 ₪.

שקלתי טענתה זו של התובע ובאתי למסקנה, כי דינה להידחות.

ראשית, הצדדים הגיעו להסכם פשרה על פיו שילם התובע את דו"חות החניה לפי סכומי הקרן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

6 בפברואר, 2012

ת"א 48479-08 לייבוב נ' עיריית תל-אביב

התחייבות העירייה להשיב את הקנסות לסכומם המקורי בתמורה לתשלום החוב, אף קיבלה ביטוי בפרוטוקול הדיון בבית המשפט לעניינים מינהליים. בנסיבות אלו ובתיק זה, לא ניתן לבטל פשרה אשר הושגה במסגרת הליך בבית המשפט לעניינים מינהליים.

התובע טוען בסיכומיו, כי נאלץ להגיע לאותה פשרה עת שהוטעה לחשוב במהלך הדיון בעתירה המנהלית, כי העירייה עורכת רישום של בקשות לתו חניה אשר נדחו וכי רישום זה אינו מראה כל פניה מצידו, עובדה שבמהלך הדיון בתובענה הנוכחית הופרכה. עם זאת, בכתב התביעה טוען התובע, כי משך את העתירה בהמלצת בית המשפט נוכח השיהוי שחל בהגשתה. על כן, יש לדחות טענתו זו.

גם לגופו של עניין, איני סבור, שהתובע זכאי להשבת הכספים אשר שילם עבור דו"חות החניה.

התובע לא הציג ולו ראשית ראיה, כי פנה לעירייה עוד במהלך שנת 2000, כאשר עבר לתל אביב. התובע לא הציג ראיה, כי פנה לעירייה בשנת 2001. התובע לא הציג ראיה, כי פנה לעירייה בשנת 2002 וכך הלאה. הראיה הראשונה לפניה מצד התובע לעירייה היא מיום קבלת התו, היינו 14.4.2004. אין זה סביר, שהתובע פעל מול העירייה במשך 4 שנים על מנת לקבל תו חניה ולא הותיר בידו כל אינדיקציה או ראיה לפועלו זה. על כן, לא ניתן לקבוע, שהעירייה התרשלה כלפי התובע בכך שלא הנפיקה לו תו חניה, מקום בו כלל לא ברור מתי, במהלך 4 השנים הראשונות למגוריו בתל אביב, פנה התובע לעירייה בבקשה לתו חניה ואם בכלל.

שנית, לא ברור אם התובע היה זכאי לתו חניה שכן, התובע אף לא הוכיח, כי הרכב היה בחזקתו בתקופה זו. אישור רו"ח מיום 14.4.2004, על פיו הרכב נמצא בשימוש חברת אלונים אספקת אנרגיה בע"מ ומוצמד לתובע כעובד החברה, אינו נוקב בתאריך תחילת ההצמדה (נספח ד' לתצהיר התובע).

אמנם, צודק התובע, כי על הרשות לספק לו תו חניה בהיותו תושב האזור. עם זאת, האחריות לקבלת תו החניה במועד היא של התובע ואינה של הרשות. זכאות לתו חניה אינה שקולה כנגד קיומו בפועל של תו חניה אזורי שרק עם קיומו, מותרת החניה של הרכב באזור.

בנוסף, יש לייחס משקל לעובדה שהתובע, אף לפי גרסתו, קיבל דו"חות חניה רבים, אשר מאפשרים ברירת משפט, אך מעולם לא בחר להישפט ולפרוס את טענותיו בפני בית משפט.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

6 בפברואר, 2012

ת"א 48479-08 לייבוב נ' עיריית תל-אביב

כיוון שהתובע לא הצליח להראות ולו בראשית ראיה, כי פנה לעירייה, אין גם מקום להיזקק לסעיף 41 לפקודת הנזיקין ולקבוע, שהאירועים מתיישבים יותר עם המסקנה, שהנתבעת לא נקטה זהירות סבירה מאשר עם המסקנה שנקטה זהירות סבירה, בבחינת הדבר מדבר בעד עצמו.

על כן, דין טענות התובע בדבר התרשלות מצד העירייה בהנפקת תו חניה להידחות.

עם זאת, אין באמור עד כאן כדי לפטור את העירייה בלא כלום.

המסכת העובדתית כפי שהוצגה בפני, מעלה תמיהות וקושיות ביחס לאופן התנהלות העירייה בבואה להפעיל סמכויות מרחיקות לכת כדוגמת הליכי עיקול, הפוגעים בקניינו של אדם.

בעניינינו, העירייה נקטה בהליכי גבייה מינהליים על פי הוראות פקודת המיסים (גביה). הוראת דין זו היא הוראה בעלת אופי ייחודי, הפוגעת בזכויות היסוד של החייב ומאפשרת לרשות המינהלית לנקוט נגדו בהליכי גבייה, ללא ביקורת של ערכאה שיפוטית ועל יסוד שיקול דעתה של הרשות עצמה. היא זו אשר קובעת את עצם קיומו של החוב והיא זו אשר קובעת את הדרכים לגבייתו (ע"א(ת"א) 11 – 01 – 40535 עיריית הרצליה נ' חנוך כרם, פורסם בנבו).

סמכות רחבה זו הניתנה בידי הרשות יש להפעיל בזהירות ועל פי אמות המידה של סבירות מינהלית (רע"א 187/05 נסייר נ' עיריית נצרת עילית, פורסם בנבו; בג"צ 6824/07 מנאע נ' רשות המיסים, פורסם בנבו).

המעמד החוקתי של זכות הקניין מחייב, שסטנדרט ההתנהגות הנדרש מהרשות המבקשת לנקוט בהליכי גבייה מינהליים יהיה סטנדרט גבוהה. בחינת התנהלות העירייה בנוגע להליכי הגבייה דן, אינו מותיר כל ספק, שהעירייה לא עמדה ולו בסטנדרטים המינימליים ובוודאי שלא בסטנדרטים הגבוהים הנדרשים ממנה.

ייתאמר כבר עתה, כי לא נעלמה מעיניי העובדה, שהרכב היה רשום על שם אחיו של התובע, בעוד המחזיק ברכב היה התובע עצמו. עובדה זו העמידה מכשול בפני הרשות. עם זאת, במועד בו נתפס הרכב, כבר היה על העירייה לדעת מיהו המחזיק ברכב, שכן קיבלה הודעה ואישור על כך.

העיקול התבצע והרכב נתפס ביום 5.4.2006.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

6 בפברואר, 2012

ת"א 48479-08 לייבוב נ' עיריית תל-אביב

שנה לפני תפיסת הרכב, במכתב מיום 31.5.2005 מציין התובע, כי הוא מבקש להעביר את דו"חות החניה על שמו וכי אחיו, הבעלים הרשום של הרכב, אינו מתגורר בארץ, וכי הכתובת אליה נשלחים מכתבי העירייה, היא הכתובת בה מתגוררת גרושתו של אחיו. אף על פי כן, הודעת העיקול נשלחה לכתובתו הרשומה של אחי התובע.

במהלך כל התקופה שלאחר תפיסת הרכב, ממשיך התובע להתכתב עם העירייה, שהמשיכה לדרוש ממנו לשלם את החוב, מבלי להודיע לו, כי הרכב בידה. העירייה כתבה לתובע ביום 21.4.2006 (נספח יב' לתצהיר התובע) בעניין דו"חות החניה ולא ציינה את העיקול והתפיסה. במכתב העירייה מיום 29.6.2006, גם הוא לאחר תפיסת הרכב, העירייה מציינת הן את התובע והן את אחיו, הבעלים הרשום של הרכב, בכותרת המכתב (נספח יג' לתצהיר התובע). מכתב זה מבהיר, כי בפני העירייה עמדה כל האניפורמציה הנדרשת לה, על מנת שתוכל להודיע לתובע על תפיסת הרכב, אך היא לא עשתה כן.

יתרה מכך, גם אם נמצא, כי העירייה הייתה רשאית לפעול על פי כתובתו של הבעלים הרשום של הרכב בלבד, עדיין אין בכך כדי לפטור את העירייה מאחריות. העתירה המינהלית התנהלה כאשר מספר הרכב, הבעלים הרשום והתובע מוכרים וידועים לעירייה כקשורים זה בזה.

בנסיבות אלה, אין כל הצדקה לכך, שהעירייה לא הודיעה לתובע, כי הרכב בחזקתה וזאת, לכל המאוחר בעת הדיון בעתירה המינהלית. בנוסף, העירייה התרשלה בכך, שלא תחזקה כראוי את הרכב עת היה בשליטתה וגרמה לו נזקים, כפי שניכר בתמונות אותן צרף התובע לתצהירו.

העירייה חייבת לפצות את התובע על הנזקים אשר נגרמו לו כתוצאה מהתנהלותה הרשלנית. ולא נותר אלא לקבוע מהם הנזקים אשר נגרמו לתובע.

מאחר שהתובע הסדיר את חובו לעירייה והרכב נמכר, "שילם התובע פעמיים" עבור דו"חות החניה. פעם אחת ברכב ופעם אחת שילם את החוב בפועל.

התובע טען, כי שווי של הרכב בעת שנתפס עמד על סך של 25,000 ₪. התובע לא צירף חוות דעת או מחירון להוכחת טענתו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

6 בפברואר, 2012

ת"א 48479-08 לייבוב נ' עיריית תל-אביב

העירייה מצידה צירפה חוות דעת שמאי לסיכומיה, לפיה שווי הרכב הוא 1,900 ₪, כאשר מחיר המחירון הוא 9,800. יצויין, כי ברור מחוות הדעת, ששווי הרכב נמוך בהרבה משווי בעת שנתפס, נוכח העובדה שעמד כאבן שאין לה הופכין במשך כארבע שנים. בנסיבות אלו, מצאתי לפצות את התובע על דרך האומדנא בסך של 14,000 ₪.

לא מצאתי לנכון לפצות את התובע בגין אגרת רישוי וביטוח רכב, שכן התובע לא הוכיח דבר ביחס לסכומים אלה. כך גם התובע לא הוכיח את שווי משקפי שמש, שלטענתו היו ברכב.

ביחס לנזק שאינו ממוני, שוכנעתי שהתנהלות העירייה כמתואר לעיל גרמה לתובע נזק לא ממוני, אותו אני מעריך בסך של 4,000 ₪.

סוף דבר

התביעה מתקבלת בחלקה.

העירייה תשלם לתובע סך של 14,000 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כדין, החל מיום הגשת התביעה ועד לתשלום המלא בפועל.

בנוסף, העירייה תשלם לתובע סך של 4,000 ₪, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כדין, החל מהיום ועד לתשלום המלא בפועל.

כמו כן, העירייה תשלם לתובע הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד בסך כולל של 6,000 ₪, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כדין, החל מהיום ועד לתשלום המלא בפועל.

ניתן היום, י"ג שבט, תשע"ב, 6 פברואר, 2012, בהעדר הצדדים.

רחמים כהן
רחמים כהן, שופט